

หัวข้อ : การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม
 โดยการมีส่วนร่วม ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมุกดาหาร

ผู้วิจัย : วัชรภรณ์ สิงห์แก้ว

ปีที่ศึกษา : 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการบริหารจัดการการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มโดยการมีส่วนร่วม ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมุกดาหาร 2) พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มโดยการมีส่วนร่วม ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมุกดาหาร 3) ศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มโดยการมีส่วนร่วม ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมุกดาหาร 4) ประเมินความพึงพอใจการบริหารจัดการการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มโดยการมีส่วนร่วม ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมุกดาหาร วิธีดำเนินการวิจัยมี 4 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารจัดการการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มโดยการมีส่วนร่วม ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมุกดาหาร กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการ ครูและบุคลากร จำนวน 27 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90 และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มโดยการมีส่วนร่วม ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมุกดาหาร กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 13 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบประเมินร่างรูปแบบ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87 แบบประเมินคู่มือรูปแบบ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.80 ระยะที่ 3 ศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มโดยการมีส่วนร่วม ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมุกดาหาร กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้บริหาร ครูและบุคลากร ผู้ปกครอง จำนวน 45 คน เด็กพิการ จำนวน 164 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบประเมินร่างรูปแบบ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87 แบบบันทึกข้อมูลผลการประเมินการพัฒนาผู้เรียนตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program: IEP) และแบบบันทึกข้อมูลผลการประเมินการพัฒนาผู้เรียนตามแผนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว (Individual Family Services Plan: IFSP) ระยะที่ 4 ประเมิน

ความพึงพอใจการบริหารจัดการการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มโดยการมีส่วนร่วม ของศูนย์ การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมุกดาหาร กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการ ครูและ บุคลากร ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 45 คน เครื่องมือที่ใช้เป็น แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89

ผลการวิจัยพบว่า

1) สภาพการบริหารจัดการการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มโดยการมีส่วนร่วม ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมุกดาหาร ค่าเฉลี่ย โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\mu=2.01$, $\sigma=0.37$) ข้อสังเกตหรือปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นขณะที่ดำเนินงาน คือ เกิดปัญหาร้องเรียนของผู้ปกครอง ในการนำเด็กพิการเข้ามารับบริการ ผู้ปกครองยังขาดความเข้าใจในกระบวนการให้บริการช่วยเหลือระยะ แรกเริ่ม (Early Intervention: EI) โดยผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหรือฝึกทักษะร่วมกันกับ ครู อีกทั้งยังขาดนักสหวิชาชีพในการฝึกกระตุ้นและพัฒนาเด็กพิการ เนื่องจากเด็กพิการมีข้อจำกัดของ ความพิการ และอุปสรรคในการเข้ารับบริการเป็นอย่างมาก และในขั้นตอนของการประเมินความก้าวหน้า พัฒนาการเด็กพิการยังขาดการทบทวนแผนที่ชัดเจน เป็นระบบและต่อเนื่อง

2) การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มโดยการ มีส่วนร่วม ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมุกดาหาร รูปแบบการบริหารจัดการการให้บริการ ช่วยเหลือระยะแรกเริ่มโดยการมีส่วนร่วม ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมุกดาหาร โดยภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.46$, $\sigma = 0.24$) โดยมีรูปแบบการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม 9 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การสร้างเจตคติกับครอบครัวของเด็กพิการ 2) การเก็บรวบรวมข้อมูลทั่วไปของเด็กพิการ 3) การคัดกรองประเภทความพิการทางการศึกษา 4) การประเมินความสามารถพื้นฐาน 5) การจัดทำ แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และแผนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว (IFSP) 6) การมี ส่วนร่วมระหว่างครอบครัวกับนักวิชาชีพ 7) การให้บริการด้วยกิจกรรมที่เหมาะสม 8) การประเมินผลการ พัฒนาและทบทวนแผน และ 9) การนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและการส่งต่อ และมีผลการตรวจสอบการ ประเมินคู่มือรูปแบบการบริหารจัดการการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มโดยการมีส่วนร่วม ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมุกดาหาร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.57$, $\sigma = 0.40$)

3) ผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มโดยการมีส่วนร่วม ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมุกดาหาร พบว่า ครูผู้สอนทุกคน มีความรู้ความเข้าใจ ในรูปแบบการบริหารจัดการการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มโดยการมีส่วนร่วม รวมทั้งสามารถ ประยุกต์ใช้รูปแบบการบริหารจัดการการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มโดยการมีส่วนร่วม ให้เข้ากับ บริบทของศูนย์การศึกษาพิเศษ ในภาพรวมของการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเด็กพิการมีพัฒนาการ ทักษะพื้นฐาน 6 ทักษะ และทักษะจำเป็นเฉพาะความพิการ อยู่ในคุณภาพระดับดีเยี่ยม

4) ผลการประเมินความพึงพอใจการบริหารจัดการการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม โดยการมีส่วนร่วม ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมุกดาหาร มีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวม อยู่ในระดับ มาก ($\mu = 4.34, \sigma = 0.31$)